

Isabela Vasiliu-Scraba, **Filozoful Mircea Vulcănescu într-un dicționar de Humanitas, sau, M. Vulcănescu în zdrăngănit de tinichele**

Sursa : <https://isabelavs2.wordpress.com/mircea-vulcanescu/isabelavs-vulcanescudictionar/>

Motto : „Cine nu l-a înțeles pe Kant să se lase de filozofie” (Vasile Băncilă, 27ian. 1971). "Sustrasă vremii, binecuvântată/ E pomenirea omului curat./ Ea nu se veștejește niciodată./ Ba, dimpotivă, crește ne-ncetat” (Pilde, 10,7 trad. E. Dorcescu”).

REZUMAT DE IDEI : Scopul inavuabil al unui dicționar ieșit din reevaluările unui fost instructor al sovrom-culturii (Ion Ianoși/ Steinberger până în anul arestării lui Noica). - Ceasul publicării filozofilor de Școală trăiristă și vremea neînțelegerii prin așa-zisele „surse de încredere”, i.e. sursele mass-mediei oficiale. - Magia operelor lui Kant citite de Mircea Vulcănescu. - Sergiu Al-George și pericolul latent al bibliotecii lăsate în țară de Mircea Eliade. - Simularea efervescenței culturale retrăducând traduceri. - Calapodul istoricității la cei dresați „ce să vorbească, ce să nu citească și mai ales ce să nu scrie” (I.D. Sârbu). - Complexul Cortinei de fier. - Supremația virtualului în zdrăngănit de frazeologie goală. - Notorietate artificială inducând confuzii în domeniul valorilor culturale.

Dintre multele tinichele prinse de cenzura comunistă scrierilor filozofice publicate în acea epocă de ocară, unele din ele mai zdrăngăne și azi. Înainte de 1990 zdrăngănitul tinichelelor ideologice urmărea propagarea gândirii unice a totalitarismului marxist. Azi îl regăsim în așa-zisele „surse de încredere”, cum se auto-desemnează sursele mass-mediei oficiale în wikipedia românească (vezi Isabela Vasiliu-Scraba, *Wikipedia.ro confiscată de o mafie cu interese ascunse*, <https://isabelavs2.wordpress.com/articole/isabelavs-wikipediario19/>). E suficient să răsfoim *Dicționarul operelor filozofice românești* coordonat de Ion Ianoși (/Steinberger până în anul arestării lui Noica, vezi Isabela Vasiliu-Scraba, *Pelerinaj la Păltinișul lui Noica*, <https://isabelavs2.wordpress.com/constantin-noica/pelerinaj-noica/>), fost șef al cenzurii când Zigu Ornea dădea pe ascuns Securității manuscrisul despre Hegel pentru care filozoful a fost arestat. Ion Varlam sesizase că „după o jumătate de secol de barbarie în care poporul român a fost supus la cazne și batjocorit” clasa dominantă a rămas să fie, ca și înainte de 1990, „oligarhia colonială sovietică” (Ion Varlam, *Pseudo-România. Conspirarea deconspirării*, București, Ed. Vog, 2004). În opinia acestui fost deținut politic licențiat în științe politice la Paris, pozițiile *establishmentului comunist* ar fi periclitare dacă n-ar exista *de facto* o deplină continuitate a ordinii totalitarismului marxist oficial abolit. Exemple edificatoare găsim nu numai în *Dicționarul operelor filozofice românești* coordonat de fostul șef al cenzurii comuniste, ci și în antologia din 1994 alcătuită de un colectiv cuprinzându-l pe dogmaticul ideolog Radu Florian (vezi Isabela Vasiliu-Scraba, *Moda „Vintilă Horia” lansată să dovedească o*

schimbare mai radicală decât s-a petrecut în realitate după 1990,
<https://isabelavs2.wordpress.com/vintila-horia/modavintilahoria/>).

După "sublimul" copertii (cu roșiile flamuri precizând că sunt "*111 lucrări fundamentale românești*") oricine ar putea crede că *Dicționarul operelor filozofice românești* (Ed. Humanitas, 1997) promovează valorile filozofiei românești puse la index de ideologii comuniști cu putere de decizie, propagatori ai discursului șablonard de până în 1990 (vezi coord. Paul Caravia, *Gândirea interzisă. Scrieri cenzurate. Romania 1945-1989*, București, Ed. Enciclopedică, 2000).

Ei bine, datorită lui Ion Ianoși -dovedit în „România liberă” post-decembristă plagiator după *Kant*-ul din 1982 al Rodicăi Croitoru **(1)**-, scopul dicționarului editat de fosta Editură Politică (<https://www.cotidianul.ro/gabriel-liiceanu-a-pierdut-procesul-cu-victor-roncea-si-evz/>) nu este cel mai simplu lucru de aflat **(2)**. Printre altele, întrucât deformând conținutul lucrărilor filozofice prezentate, fatalitate de care nu scapă nici o operă interbelică citită în cifru politic cripto-comunist, cartea scoasă de Humanitas mai are neșansa de a se distinge (cu foarte puține excepții) prin colaboratori incult și incompetenți. Unul se numește Petru Ioan. Să fie oare cel căsătorit prin anii șaptezeci cu o secretară a Facultății de Chimie din cadrul Politehnicii bucureștene? Colaboratorul Petru Ioan, fără a putea urmări firul gândirii lui Nae Ionescu, se dă mare cunoscător admonestându-și singur notitele incoerente după ultimul curs de logică ținut de scriitorul Nae Ionescu în 1934-1935. Cu rubrica bibliografiei despre autor necompletată, de ca și cum inițiatorul *Scolii trăiriste* ar fi fost un oarecare necunoscut, prezentatorul acestei adevărate lucrări fundamentale (tipărită în 1943 de Mircea Vulcănescu și Noica) consemnează că (pentru el) „discutabile” ar fi „referințele la concepte în calitate de condiții ale existenței”(cf. *Dicționarul operelor filozofice românești*, 1997, p. 27). Pentru unii cititori, poate ar fi de prisos a preciza că atare „referințe discutabile” sunt negăsit la Nae Ionescu (vezi Isabela Vasiliu-Scraba, *O încercare soteriologică : soluția metafizică nae-ionesciană*, <https://isabelavs2.wordpress.com/nae-ionescu/nae-ionescu-excurs-existenta/>).

Din *Dicționarul operelor filozofice românești* (Ed. Humanitas, 1997) nu ne-au mai reținut atenția ineptiile autoarei de poeme nerușinate **(3)** interesată de filozofia religiilor predată de faimosul profesor Nae Ionescu la care n-a avut nicicând acces. De ele ne-am ocupat în volumul *Metafizica lui Nae Ionescu* (Ed. Star Tipp, Slobozia, 2000, p.174-198) la capitolul intitulat „Editarea cursurilor lui Nae Ionescu” (publicat inițial în rev. "Asachi", Piatra Neamț, Anul VIII, nr. 134, aprilie 2000). Acum am citit cele înseilate de ea despre filozoful Mircea Vulcănescu. De bună seamă, a trebuit să trecem peste tonul strepezit exersat de fosta profesoară de socialism în prostiile pe care le-a înșirat despre filozofia lui Nae Ionescu, „singurul filozof român care a făcut școală” **(4)** și să ne împăcăm cu gândul că numai îngustimea părerilor ei putea stârni prețuirea lui Ianoși, cu liceul său pe puncte "călit la focul slovei sovietice" și din 1955 instalat de ocupantul țării în Cartierul „Roșu”/„Kremlin” (Primăverii) în vila maioreșcianului Ion Rădulescu-Pogoneanu.

Nu vom reda cele înșirate de poeta clujană înscăunată ca profesoară universitară (după un doctorat cu plagiatorul Ion Ianoși), întrucât când nu parafrazează, Marta Petreu folosește șabloanele gândirii unice a totalitarismului marxist. Spre a vedea felul cum acționează gândirea după șabloane de acest tip, preferăm să amintim cam ce vehiculau „sursele de încredere” din comunism în legătură cu filozofia lui Mircea Vulcănescu readusă timid în circuitul cultural la trei decenii după uciderea filozofului (5) în închisoarea din Aiud prin bestiale torturi (vezi înregistrarea mea de la Colocviul „Mircea Vulcănescu”, Tecuci, <http://www.youtube.com/watch?v=6kuhSDeAnVO>). În opinia lui Ion Varlam, *establishmentul comunist* rămas la putere după 1990 se ferește a prezenta adevărata istorie a comunismului cu milioanele de români închiși. Pentru eminentul politolog, „Comisia Tismăneanu” este „o insultă la adresa democrației și un scandal moral” (Ion Varlam). El mai observase incompetența și veleitarismul *vedetelor* intelectuale din „elita de substituție” (asigurată de oamenii *establishmentului* comunist) care fac greșala de a „confunda *vedete* și *valori*”, nesesizând **artificialitatea** „*notorietății* produsă de publicitate”. La aproape trei decenii de la împușcarea Ceaușeștilor, mediatizatul Andrei Pleșu (6) reducea „răul totalitar” la lipsurile din vremea lui Ceaușescu („Dilema veche”, nr. 815, 3-9 oct. 2019). În schimb, exilatul Theodor Cazaban observase încă din 1993 că închisorile politice împânzind țara în primele două decenii ale „regimului comunist al Anei Pauker” (apud. Virgil Ierunca) nu pot fi puse alături de suferința românilor „de sub pârlitul de Ceaușescu” (Theodor Cazaban, iunie 1993, în vol. : *Experiența inițiativă a exilului*, București, 1994, p. 335).

Până în 1983, când dintr-o revistă s-a putut citi în întregime *Dimensiunea românească a existenței*, Mircea Vulcănescu fusese cu totul exclus din cultura și din filozofia românească. Exclus era și Nae Ionescu despre care Alexandru Paleologu (7) spusese că a fost unul din cei mai inteligenți oameni din Europa. Deși publicați în volum doar după aparenta ieșire din uz a terorismului ideologic, „cenzura” din mediile universitare a continuat a-și face simțită prezența prin idiosincraziile lui Ianoși care a refuzat subiectul „Nae Ionescu” propus de Gabriel Stănescu. Despre nereușita sa încercare post-comunistă de a pregăti un doctorat pe tema filozofiei naeionesciene, poetul și editorul Gabriel Stănescu (1950-2010) scria în revista „Agero” din Stuttgart următoarele: „Am încercat să mă înscriu la doctorat în 1990. Naiv am crezut că mă va primi profesorul Ion Ianoși. Când a auzit însă că vreau să scriu o teză despre Nae Ionescu a amuțit”.

Într-o adunătură de notițe informale publicate în 1996 de Editura Biblioteca Apostrof, Ion Ianoși scria de „hipertrofia raportării personalizate la lume” (o gogomănie!) și de „convingerea antifauștică” a lui Nae Ionescu, altă gogomănie (vezi *O istorie a filozofiei românești*, 1996, p. 154; a se vedea și Isabela Vasiliu-Scraba, *Diagrame spirituale*, în rev. „Acolada”, Satu Mare, nr.5 (150) mai 2020; on line, <https://isabelavs2.wordpress.com/lucian-bлага/isabela-vasiliu-scraba-faust-bлага/>).

Dar adevărata secetă (în domeniul filozofiei) impusă de gândirea unică a totalitarismului marxist (8) putea fi cel mai bine sesizată de

cei care apucaseră să trăiască într-un climat cu adevărat cultural. "Tinerețea nu este totdeauna un avantaj -spunea în 1994 Alexandru Paleologu. Pentru un român faptul de a se fi născut imediat după primul război mondial /.../ înseamnă a fi trăit ca adult într-o Românie europeană, într-o Românie liberală, într-o Românie capabilă să-și asigure, politic și economic, locul în rîndul țărilor civilizate" (*Interlocuțiuni*, 1997).

Desigur, seceta culturală din vremea comunismului putea fi trecută cu vederea de Constantin Noica, scăpat cu viață după cei șase ani de temniță politică și încercând a rescrie din manuscrisele confiscate de Securitate. "E un ceas fericit pentru cultură" constata Noica după succesul cărților sale și după succesul câtorva (cenzurate) „restituiri” de interbelici precum Lucian Blaga, Mircea Eliade, Vasile Pârvan, Petru Comarnescu, Traian Herseni, C. Antoniadă, P.P. Negulescu, Mircea Florian, etc.

Filozoful și logicianul Anton Dumitriu intuise cu justețe că **singur** s-a impus Noica pe treapta cea mai înaltă a culturii noastre „prin propria-i personalitate... În nobila-i împătımire de a realiza dezideratul înălțării culturii românești la nivel mondial, Noica a apărut unora de multe ori ca un Don Quijote care pierde simțul realului” (Anton Dumitriu, în rev. „Luceafărul”, București, sept.-dec. 1987)

„Ceas fericit” fusese și perioada când Noica, în domiciliul obligatoriu de la Câmpulung, scria de zor "Anti-Goethe", scris născut azi tipărit integral după confiscarea odată cu arestarea filozofului care-i lăsase în 1957 lui Zigu Ornea spre publicare manuscrisul *Povestirilor după Hegel*. De treisprezece ani avea interdicție de semnătură și nimic din ce publicase Noica înainte de 1945 nu a mai existat prin librăriile comuniste, scrierile filozofului din unica școală de filozofie românească înființată de Nae Ionescu fiind complet cenzurate (vezi Paul Caravia, *Gândirea interzisă. Scrieri cenzurate. România, 1945-1989*, Ed. Enciclopedică, București, 2000, p.377). Eseiul Ion Papuc a înclinat să acorde o importanță exagerată modalității de publicare a lui Noica prin intermediul revistelor literare, unde filozoful retras la Păltiniș avea mai multe șanse decât în reviste de filozofie aliniate la ideologia comunistă. Literaturizarea filozofiei a fost la Noica o adevărată tehnică de camuflare a gândirii sale de „filozof de modă veche/ de Școală trăiristă” cum se vedea pe sine (cf. Isabela Vasiliu-Scraba, *Poet la vremea lui Ahab. Poezii incifrate de Mircea [Sandu] Ciobanu și salvatoarea neînțelegerii a criticului Marian Popa*; <https://isabelavs2.wordpress.com/articole/isabelavs-ciobanu10mirceapoezii/>). La vremea terorismului ideologic comunist, chiar pagini scrise de Noica și neacceptate de cenzură au văzut lumina tiparului în cartea despre tragicul a lui Gabriel Liiceanu, unde nu se află nici o trimitere la opera filozofică a marginalizatului filozof (vezi Isabela Vasiliu-Scraba, *Despre G. Liiceanu și plagierea de tip "inadequate paraphrase" la Patapievici*, în rev. „Acolada”, Satu Mare, nr.7-8/2012, p. 19; https://isabelavs2.wordpress.com/articole/isabelavs_plagiatorulpata5/).

Înainte de arestare, pe lângă redactarea propriilor opere (*Comentariu la Lysis, Anti-Goethe, Povestiri după Hegel și Devenirea*

întru ființă) Noica îi îndruma lecturile filozofice tânărului Alexandru Paleologu. În 1958 ambii au fost întemnițați fără vină împreună cu două duzini de oameni la fel de nevinovați, dintre care doi (muzicologul Mihai Rădulescu și Barbu Slătineanu) și-au pierdut viața după gratii. După 1965 văzând că i se publică prin reviste literare eseistica filozofică și chiar volumul (periat) pentru care a fost bătut la sânge și a stat închis șase ani, Constantin Noica este înregistrat de Securitate spunând în 1976 că "marxismul îngăduie azi foarte, foarte multă cultură". De aici și febrilitatea, pe cât de înduioșătoare, pe atât de deplasată, care-l apucase la un moment dat pe filozoful de la Păltiniș de a căuta cu lumânarea în cuprinsul țării o duzină-două de tineri cărora, sprijinit de oficialitățile comuniste, să le poată preda ștafeta culturală. Căci privind în jurul său nu prea văzuse cui să o cedeze, pe Liiceanu considerându-l „discipol al lui Wald, nu al său” (Noica). Fără să știe că Andrei Pleșu îl vizita pe Leonte Răutu („deținător al tuturor cheilor, îmbuibat al veniturilor grase”, apud. Victor Felea, *Jurnal*, 12 dec. 1964), Constantin Noica i-a prezis lui Pleșu că "în altă lume" se va lăsa ispitit de „seducția vieții publice” (*Jurnalul de la Păltiniș*, 1983, p. 206 ; vezi și Isabela Vasiliu-Scraba, *Himera "Scolii de la Păltiniș" ironizată de Noica*, <https://isabelavs2.wordpress.com/constantin-noica/himera1scoalapaltinis9/>).

Noica era atât de obsedat de gândul că nu are cui preda ștafeta culturală, încât ajunsese să-și imagineze că ștafeta ar putea fi socotită ca predată chiar și atunci când Liiceanu ar ține în mână Kantul din biblioteca lui Mircea Vulcănescu : dacă nu vei citi "această ediție, Kant nu va intra în capul tău ...Îți cer să faci un sacrificiu cu valoare simbolică. Aici e vorba de un transfer între generații, de un act aproape inițiativ... să înțelegi asta și să nu mă dezamăgești" (*Jurnalul de la Păltiniș*, 1983, p. 227). În spatele raționamentului noician se ascunde un soi de animism : Fluidul magic de care au fost impregnate cărțile odinioară studiate cu mintea sa strălucită de filozoful Vulcănescu ar trece de la mână la capul fericitului ce l-ar citi astfel pe Immanuel Kant, înlesnindu-i înțelegerea. Lăsînd gluma de-o parte, ar fi de semnalat sîmburele de adevăr pe care-l cuprinde situația, desigur cam ruptă de realitate, imaginată de Noica în legătură cu șansa înțelegerii gândirii lui Kant ratată de „discipolul lui Henry Wald” cum se pare că îl considera Noica în forul său intim pe Liiceanu după zece ani de când făcuseră cunoștință în casa dogmaticului Henri Wald cu funcții înalte la Institutul de filozofie condus de politrucul Gulian, șef al Secției de filozofie a Academiei R.S.R.

Într-adevăr, una din premisele (și nu cea mai puțin importantă) pentru deplina reușită în plan cultural a indianistului Sergiu Al-George, faimosul discipol al lui Mircea Eliade, a fost aceea că, prin Noica, la doctorul Sergiu Al-George **(9)** a ajuns biblioteca de indianistică a lui Eliade, „cel mai mare filozof al religiilor din secolul XX”. Teroriștii ideologici ai statului polițienesc supravegheat de Moscova au știut bine ce pericol latent se află ascuns în biblioteci. De unde și arderea cărților, sau distrugerea lor sistematică prin aruncarea claie peste grămadă în subsoluri umede, corelată cu difuzarea masivă a noilor scrieri de care sunt umplute și azi, până la refuz, toate Bibliotecile publice cu volume

tipărite sau on-line. Însăși trecerea peste granița închisă a țării locuite de „națiunea română captivă” a cărților dinainte de ocuparea României de către armata sovietică era strict interzisă (vezi Isabela Vasiliu-Scraba, *O privire filozofică asupra istoriei Romaniei*, <https://isabelavs2.wordpress.com/articole/romania1918-2018/>).

Fără să ia în seamă că însuși "materialismul" ilustrează o gândire vulgar-dogmatică și prin aceasta ruptă de realitate, deci, idealistă, teroarea ideologică împiedica să apară scrieri filozofice sub pretextul că ar fi fost "idealiste". Dacă totuși cu chiu cu vai mai apărea ceva, era fie o "selecție" bine cenzurată, numită "antologie", fie o traducere meșteșugită după ideologia vremurilor, sau o literaturizare a unor idei filozofice atât de bine camuflate încât să treacă de hopul cenzurii, cum s-antâmplat în cazul lui Noica **(10)**. Cât privește traducerile meșteșugite, prin larma ce s-a făcut în jurul noilor traduceri, cazul cel mai notoriu a devenit cel al retraducerii dialogurilor platonice - ades din perspectivă materialistă -, cum observase însuși Noica înregistrat pe ascuns de Securitate (vezi Isabela Vasiliu-Scraba, *O carte premiata sub șocul „sperieturii cu termeni grecești”: Virgil Ciomoș, Timp și eternitate, 2000*, în rev. „Clipa”, SUA, dec. 2014 ; http://www.clipa.com/print_a12738-O-carte-premiata-sub-socul-sperieturii-cu-termeni-grecesti%E2%80%9D.aspx) dialoguri deja excepțional de bine traduse și comentate în interbelic (vezi „Ceva despre viața și opera lui Noica” în vol. :Isabela Vasiliu-Scraba, *În labirintul răsfrîngerilor. Nae Ionescu prin discipolii săi: Petre Țuțea, Emil Cioran, Constantin Noica, Mircea Eliade, Mircea Vulcănescu, Vasile Băncilă*, Ed. Star Tipp, Slobozia, 2000, p. 80-92 ; <https://philpapers.org/archive/VASILR.pdf>).

Tactica simulării efervescentei culturale „de grup” prin retraducerea cu surle și tobe a fostelor traduceri a fost reluată în post-comunism după apariția *Septuagintei* mitropolitului Anania, devenită în 2001 „ediție jubiliară a Sfântului Sinod”. Faptul că și în cazul lui Platon **(11)** sau în cazul Bibliei, retradusă și de fostul stareț al Mănăstirii Antim, Părintele Vasile Vasilachi, și de Mihail Sadoveanu (vezi comunicarea din 8 nov. 1980 din SUA, Univ. Michigan : Pr. Dr. Vasile Vasilachi, *Cum l-am cunoscut pe Mihail Sadoveanu*, 1980, în volumul *De la Antim la Pocrov*, Ed. Eikon, București, 2015, pp. 93-103) s-a cam exagerat „efervescenta culturală” e dovedit de lipsa continuării pe cont propriu a lucrului la Platon inițiat de Noica sau de reprofilarea ca textier de muzică ușoară a unuia dintre cei care au retradus Sfânta Scriptură, mult lăudat ca poet (în rev. „Tribuna”, Cluj-Napoca, nr. 258/ 2013).

În comunism, chiar atunci când îl publicau pe filozoful Noica, ideologii cu diplome de filozofi aveau grijă să-și lămurească studenții cum trebuie să fie înțeles „confuzul” Noica (cf. dogmaticului Radu Florian, tatăl lui Alexandru Florian), vinovat de „platonism”, „idealism” și „spiritualism” (vezi Radu Florian, *O controversă filozofică*, rev. „Era socialistă”, 1979), iar după 1983, cum să fie înțeleasă filozofia lui Mircea Vulcănescu. Să nu-i scape cumva cititorului, din nici o scriere autentic filozofică, și, bine-înțeles, nici din *Dimensiunea românească a existenței*, "substratul intereselor de clasă" (cf. Dumitru Ghișe, *O deschidere de drum*, în rev. "Caiete Critice", nr. 1-2/1983, p. 188-189), să distingă "ideile, de la cele materialiste până la cele idealiste, de la

cele istorice până la cele ale unei metafizici supra-istorice, de la cele cumpănite, raționaliste, până la cele de factură ortodoxistă, mistic-iraționalistă"(D. Ghișe, op. cit.). Să se bucure când sesizează "unghiul științific" și să se întristeze observându-l pe cel "antiștiințific" (ibidem). Să nu sară peste "liniile mari de mișcare ale reflexiei lui Mircea Vulcănescu" linii care n-ar depăși „limitele proprii gândirii speculative, de tip idealist, tincturată pe alocuri cu accente mistice, iraționaliste” (ibid.).

Preocupați de ceea ce numeau "limitele teoretice" ale metodei vulcănesciene, ideologii comuniști foloseau drept calapod de gândire "viziunea istoricității". Metoda filozofului Mircea Vulcănescu s-ar dovedi "limitată" pentru că n-ar putea explica ceea ce nu și-a propus, respectiv "evoluția /... / într-o strânsă conexiune cu determinațiile socio-istorice" (D. Ghișe).

Preluând modelul "strînsei conexiuni", Marta Petreu se oprește la "caracterul arhaic al mentalității românești", evidențiat de Mircea Vulcănescu din "limbajul popular, arhaic", ca să inventeze o așa-zisă "mentalitate thanatică normală în Europa până la sfârșitul secolului al XVII-lea". Supralicitînd virtuțile explicative ale șablonului "perspectivei istorice" și al "condiționării omului de situația istorică", fosta specialistă în socialism științific își mai dă cu părerea că "arhaica viziune mioritică **(12)** despre moarte e mai degrabă un anacronism, decât o trăsătură a spiritualității naționale"(Mircea Vulcănescu, *Dimensiunea românească a existenței în Dicționarul operelor filozofice românești*, Humanitas, 1997, p. 42).

Gabriel Liiceanu utilizează șablonul "perspectivei istorice" în mod oarecum diferit. Subjugat de un acut interes pentru temporal, pe de-o parte găsește că preocuparea cu filozofia autentică și acel universalism al culturii profesat de Constantin Noica ar camufla o vinovată "fugă de istorie". (În legătură cu „anistorismul” lui Noica, cele scrise de Liiceanu, fost student al dogmaticului Radu Florian, consonează cu unele dintre observațiile publicate în „Era socialistă” de Radu Florian).

Pe de altă parte, înclinația filozofului de la Păltiniș către regăsirea tradiției, sau către ancorarea în imediatul limbii române îi par comunistului Liiceanu de-a dreptul "ridicole". Mai mult încă, lui i se pare într-un mod cu totul ciudat că descoperă aici "un handicap" transformat de Noica în argument de superioritate (*Jurnalul de la Păltiniș*, C.R.,1983, p. 231). De ce handicap? Nu se știe! Pentru că și ridicolul sesizat unde nu era cazul și „handicapul” (numit mai limpede în 1987 de C. Karnouh „criză a identității culturale”) sunt lipsite de fireasca argumentare.

În textele prilejuite de reeditarea în revista "Caiete Critice" (1983) a *Dimensiunii românești a existenței* se mai găsesc unele șabloane ale gândirii unice de regăsit și în rândurile publicate în post-comunism de Dan C. Mihăilescu, îndemnat de filozoful de la Păltiniș să citească în paralel „Scânteia” și „Neuer Weg”, pentru a-și îmbunătăți germana. La Dan C. Mihăilescu stilul abordării temei specificului național („prelungire a reacționarismului autohtonist”, apud. Radu Florian, 1979), fiind tras pe calapod, seamănă impresionant de bine cu tot ce au scris culturnicii suferind de complexul "Cortinei de fier" pe

care românii nu aveau cum să-l dobândească în perioada interbelică. Iar cei care apucaseră acele vremi nu aveau cum să-l mai capete. "A fi european, constata pe bună dreptate Alexandru Paleologu, înseamnă a nu avea complexe provinciale" (*Interlocuțiuni*, 1997). Interbelicilor nu li se părea că ar "coborî până într-atît în regional" (*Jurnalul de la Păltiniș*, 1983), încât să citească sau să scrie despre specificul național american (Petru Comarnescu), francez, românesc sau german.

La începutul *Dimensiunii românești a existenței* Mircea Vulcănescu notează că cercetarea sa "se așează pe terenul preocupărilor de tipologie a culturii, alături de alte studii, mai mult sau mai puțin reușite, de același fel: de pildă acel strălucit: *Nationale im Denken Frankreich* a lui Scheler". De aici reiese limpede că Vulcănescu nu a scris despre felul particular în care românii își pun problema existenței dintr-un impuls de a "exalta specificul național și a elimina - ca străine și impure- influențele culturale de tip vestic", cum s-a exprimat „discipolul lui Henri Wald” în legătură cu lucrările scrise de Constantin Noica după însușirea "lecției" lui Vulcănescu (*Jurnalul de la Păltiniș*, Ed. Cartea Românească, 1983, p. 231 ; vezi și Isabela Vasiliu-Scraba, *Himera "Scolii de la Păltiniș" ironizată de Noica*, <https://isabelavs2.wordpress.com/constantin-noica/himera1scoalapaltinis9/>).

Odată cu editarea filozofului Mircea Vulcănescu în post-comunism, turnătorul Zigu Ornea (cf. Tudor Păcuraru, *Jurnalul unui terorist. Non-ficțiune cu factografii*, București, Editura Curtea veche, 2018) observând că mult mai mulți scriitori români -nu numai cei enumărați de Mircea Vulcănescu în *Dimensiunea românească a existenței* - "au forat în jurul sau în centrul" temei specificului național -, se ostenise a completa lista cu nume precum Hașdeu, Maiorescu, Eminescu, Iorga, Nae Ionescu, Mircea Eliade, Constantin Noica, Nichifor Crainic, Petru Comarnescu, Mihai Ralea și Camil Petrescu („Vulcănescu despre omul românesc”, în rev. "România Literară", 13-20 mai 1992).

Scriind despre "supremația virtualului" proclamată de Mircea Vulcănescu (și de Nae Ionescu, am adăuga noi), vizitatorul filozofului de la Păltiniș îndemnat de Noica să citească „Scânteia” în paralel cu „Neuer Weg” a dovedit că le-a studiat pe amândouă, chiar a rămas la nivelul lor, fiindcă la capitolul filozofie înșiră verzi uscate. Anume că virtualitatea ar fi, vezi Doamne, "vecină" cu "seninătatea cinic-optimistă a lui Noica" (Dan C. Mihăilescu, *Supremația virtualului*, în „L.A. & I.", 13 ian. 1992). După apariția volumului *Dimensiunea românească a existenței* în decembrie 1991, criticul Dan C. Mihăilescu a criticat atât "supremația virtualului" cât și "căderea în timp", fără a înțelege ce-i cu ele.

Confuz în esență, dar limpede în intenție, folosind o frazeologie goală, fostul comunist gândind după șablonul istoricității asociază ideile naeionesciene și vulcănesciene pe care nu le-a înțeles cu "retragerea în arheologie a lui Pârvan", cu "*Mureșanu-l eminescian*", ori cu "funest-feericul **și de-o fi să mor** al *Mioriței*" (Dan C. Mihăilescu în "Cotidianul", Suplimentul "Litere, Arte, Idei", 13 ianuarie 1992).

Oricine își poate închipui surprinderea lui Emil Cioran **(13)**, căruia Mircea Vulcănescu îi dedicase în 1944 *Dimensiunea românească a existenței*, primind prin anii șaptezeci de la Constantin Noica *Sentimentul românesc al ființei*, în care cenzura comunistă nu-i permisesse autorului să treacă nicăieri numele lui Mircea Vulcănescu, deși chiar titlul evoca lucrarea vulcănesciană dinainte de cotoropirea sovietică a țării. Ca efect al unei asemenea surprize, și nu din "oboseala" pe care i-ar fi pricinuit-o "naționalismele veacului" (*Jurnalul de la Păltiniș*, p. 232), i-a scris Emil Cioran lui Noica să-i mulțumească pentru... *Sentimentul paraguayian al ființei*, atrăgând astfel atenția că "existența" e una, iar "ființa" e alta, și că față de ființă (în sens de Ființă Supremă) **sentimentul** oricărui om de pe mapamond este același.

Aproape fără excepție, cei care au scris în comunism (și după dec. 1989) despre *Dimensiunea românească*...au reprodus cu sârg lista de personalități care s-au interesat de profilul spiritual al poporului român, listă oferită de Mircea Vulcănescu. Mai puțin lăudabil este însă faptul că mai toți au "uitat" să evoce pasajul în care Mircea Vulcănescu lămurea cititorul că preocuparea pentru tipologia culturilor este o preocupare "vestică", materializată prin diverse scrieri, din care, cum am văzut deja, el a citat lucrarea: "*Nationale im Denken Frankreich*" a unui autor destul de cunoscut în cultura europeană. Și, o ultimă remarcă: filozofia lui Mircea Vulcănescu nu avea cum să corespundă șabloanelor de gândire pe care profesorii de așa-zisă filozofie se străduiau în comunism să le impună. Pentru cititorul de azi, ne-au părut demne de semnalat însăși șabloanele, fiindcă ele sunt cele care mai zdrăngănesc ca niște tinichele pe unde au umblat foști culturnici.

Ca orice scriere șablonardă, *Dicționarul filozofic* cu "*111 lucrări fundamentale românești*" (între care apare *Neo-iobăgia* publicată în 1910 de marxistul Dobrogeanu Gherea), pare a urmări uniformizarea gândirii. La fel cu papagaliceala *Raportului Tismăneanu* **(14)** la examenele de Bacalaureat. „Sărmanii necunoscuți ieșiți din mantaua” plagiatorului Ion Ianoși odată cu apariția *Dictionarului operelor filozofice*...au căpătat între timp notorietate **(15)**. Nu prin cine știe ce lucrări care să îmbogățească gândirea filozofică românească. Doar prin artificiala notorietate produsă de mass-media, și, mai ales, prin „confuzia dintre vedete și valori” (cf. Ion Varlam).

NOTE SI CONSIDERTII MARGINALE

1. În vremuri post-revoluționare, Petre Mihai Băcanu a avut curajul să publice în paralel pasajele „împrumutate” (fără citarea sursei) cu paginile volumului (Rodica Croitoru, *Judecata între estetic și metafizic. Relația propedeutic metafizică a Criticii facultății de judecare a lui Kant cu sistemul Criticilor*, Ed. Științifică și Enciclopedică, București, 1982) din care s-a „inspirat” plagiatorul Ion Ianoși.

2. La sfârșitul *Dicționarului operelor filozofice românești* se află trecută lista cu autorii cuprinși în dicționar și cu operele prezentate (p.270-272), fără însă a indica și pe cei care au făcut prezentarea. De

la p. 273 începe o înșiruire alfabetică de nume, multe de umplutură, adică fără prea mare legătură cu tematica „operelor filozofice românești” pusă în titlu. Pe așa-zisul „filozof” C-tin Dobrogeanu-Gherea îl prezintă în cuprinsul dicționarului plagiatorul Ion Ianoși (vezi Isabela Vasiliu-Scraba, *Academicianul Mircea Eliade și neo-iobăgia ideologică post-comunistă*, în rev. „Acolada”, Satu Mare, nr.3 (100)/2016, p.14 ; on line <https://isabelavs2.wordpress.com/mircea-eliade/isabelavs-acadmieliade/>). Ideologi comuniști pe care nu-i mai citește nimeni, precum Dumitru Ghișe, Gulian, Ludwig Grünberg, turnătorul Pavel Apostol (vezi Isabela Vasiliu-Scraba, *Diagrame spirituale*, în rev. „Acolada”, Satu Mare, nr.5 (150) mai 2020; on line, <https://isabelavs2.wordpress.com/lucian-bлага/isabela-vasiliu-scraba-faust-bлага/>), Miron Constantinescu etc, apar în Bibliografia operelor filozofice românești (pp. 273-317) de unde lipsesc Octavian Nistor, Gh. Ciorogaru, Ion Omescu, Ernest Bernea, Sorin Pavel, Horia Stamatu, Walter Biemel, Dumitru Cristian Amzăr, Gh. Racoveanu, Ion Ionică, Vintilă Horia, Stan M. Popescu, Constantin Amărieuței, Nicolae Herescu, ș.a. În ce-l privește pe Ion Barbu, este menționată -ca operă filozofică-, *Opera matematică* (1967-1970), fiind omise scrierile sale de critică literară vădind o solidă cultură filozofică (vezi Ion Barbu, *Opere complete*. Ediție îngrijită de Mircea Coloșenco, București, Academia Română și Ed. Univers Enciclopedic, 2000). În mod surprinzător, lucrările criticilor lipsiți complet de spirit filozofic (precum George Călinescu și Marcel Breazu) sunt cu grijă citate (ca opere filozofice!) spre a ocupa cât mai mult spațiu între copertile *Dicționarului operelor filozofice românești* (despre G. Călinescu vezi Isabela Vasiliu-Scraba, *Radu Gyr despre falsificarea istoriei literare la „acrobatul” George Călinescu* ; on-line <https://blogideologic.wordpress.com/2015/05/21/isabela-vasiliu-scraba-radu-gyr-despre-falsificarea-istoriei-literare-la-g-calinescu/> ; sau, <https://isabelavs2.wordpress.com/articole/isabelavs-crainicgandirea/>). Făcând cu totul abstracție de valoarea fișelor ce alcătuiesc *Dicționarul...*, unii cititori ar putea fi intrigati de selecția operelor cuprinse în volum. De ce nu apar prezentate scrieri de Vasile Băncilă (*Duhul sărbătorii*), B.P. Hașdeu (*Scrieri literare, morale, politice*, vol. I-II, 1937, ediție de Mircea Eliade) Traian Herseni (*Realitatea socială. Incercare de ontologie regională*, 1935, sau *Sociologia românească*, 1940), Stelian Mateescu (*Directiva absolutului*, 1933), Constantin Micu-Stavilă (*Finalitatea ideală a existenței umane*, 1943, sau *Către o nouă filozofie a naturii*, 1946), Bazil Munteanu (*Panorama literaturii române*, 1938, tradusă din franceză în română în 1996 și neinclusă între scrierile universitarului bucureștean), Grigore Popa (*Kierkegaard*), dr. Nicolae Roșu (1903-1961, ucis în temnița politică din Aiud, *Destinul ideilor*, Fundația Regală pentru Literatură și Artă, 1943), Mihail Rădulescu (*Analiza cunoașterii omenesci*, 1912), Ion Rădulescu-Pogoneanu (*Studii*, 1910), C-tin Săndulescu-Godeni (*Relația dintre știință, metafizică și religie în sistemul cartezian*, 1944) și apare selecția de articole *Filozofi și sisteme* (1933) a lui Brucăr? Să fi fost considerată, în mod exagerat, drept "operă fundamentală" întrucât modestul Brucăr se găsisese să-l atace pe scriitorul metafizician Nae Ionescu într-o recenzie

"nedreaptă a prefetei lui Nae Ionescu la traducerea *Criticii rațiunii practice* a lui Kant făcută de elevii lui: Amzăr și Vișan" ? (cf. Mircea Vulcănescu, *Nae Ionescu, așa cum l-am cunoscut*, București, 1992, p. 132 ; a se vedea și Isabela Vasiliu-Scraba, *Lucian Blaga și fenomenologia*, <https://isabelavs2.wordpress.com/lucian-blaga/isabelavs-blagafenomenologie14/>).

3. Marta Petreu (/prof. Rodica Marta Vartic), *Poeme nerușinate*, București, Ed. Albatros, 1993. Criticul și istoricul literar Marian Popa face o prezentare pertinentă autoarei de poeme nerușinate care „își folosește inteligența cu disperarea parcă instigatoare a unei femei dizgrațioase care face eforturi să disimuleze sau să completeze ceva disperant glandular prin franchise exhibiționistă” (cf. Marian Popa, *Istoria literaturii române de azi pe mâine*, București, Fundația Luceafărul, 2001, vol. II, p.629). Despre gândirea lui Nae Ionescu, (întâiul și până azi) unicul creator de școală românească de filozofie (cf. Isabela Vasiliu-Scraba, *Ceva despre Școala trăiristă inaugurată de Nae Ionescu*, în rev. „Tribuna”, Cluj-Napoca, nr. 258/2013, pp.4-5 ; <https://isabelavs2.wordpress.com/articole/timpul-amintirii/>), nu am recomanda-o pe Marta Petreu vehiculând șabloanele ideologiei comuniste când vine vorba de Nae Ionescu sau de Mircea Vulcănescu (vezi Isabela Vasiliu-Scraba, *Imaginea oficială asupra filozofiei românești*, în vol. : Isabela Vasiliu-Scraba, *Propedeutică la eternitate*, Slobozia, 2004, pp.112-129). Cei interesați de filozofia interbelică ar putea citi cu mai mult folos intelectual: Isabela Vasiliu-Scraba, „*Tăcerea descriptivă*” a filozofului Nae Ionescu (în „Tribuna”, Cluj-Napoca, nr. 273/2014, pp.15-17 ; <https://isabelavs2.wordpress.com/nae-ionescu/isabelavs-vulcannae10-mantuirea/>), eventual cele două volume pe care le-am publicat despre *Metafizica lui Nae Ionescu* (Slobozia, 2000) și despre discipolii inițiatorului Școlii trăiriste (vezi Isabela Vasiliu-Scraba, *În labirintul răsfrângerilor. Nae Ionescu prin discipolii săi : Țuțea, Cioran, Noica, Eliade, Mircea Vulcănescu și Vasile Băncilă*, Slobozia, 2000), volume aflătoare și la Washington, în Biblioteca Congresului american, nu numai la Universitatea din Standford si prin biblioteci din Europa de vest.

4. apud. Petre Țuțea, vezi Isabela Vasiliu-Scraba, „*Orice mare inteligență basculează între filozofie și religie*” sau *Nae Ionescu și Petre Țuțea*, pe hârtie în rev. „Tribuna”, Cluj-Napoca, nr. 296/2015, și nr. 304/2015 ; on-line în rev. „Clipa”, California, SUA, dec. 2014 <http://www.clipa.com/a12740-ORICE-MARE-INTELIGENTA-BASCULEAZA-206-NTRE-RELIGIE-SI-FILOZOFIE-Petre-Tutea.aspx> ; sau <https://isabelavs2.wordpress.com/nae-ionescu/isabelavs-tuteanae/>). A se vedea și Isabela Vasiliu-Scraba, *Noica în cifru „humanist”*, pe hârtie în „Acolada”, Satu Mare, anul V, nr 4 (42), aprilie 2011, p.16, <https://isabelavs2.wordpress.com/isabelavasiliuscrabanoicahumanitas5/> ; precum și Isabela Vasiliu-Scraba, *Suspecta moarte a lui Noica*, pe hârtie în rev. „Plumb”, Bacău, An V, nr. 34, ianuarie 2010, p.4 ; <https://isabelavs2.wordpress.com/articole/noicasfarsit4/>.

5. După o informație primită prin e-mail de la A.I. Brumaru, despre Vulcănescu a scris și el în 1983 (an pe care-l numisem, într-un text publicat de „Convorbiri literare” din Iași, „Anul Mircea Vulcănescu”) un articol pe care apoi l-a cuprins în vol. : A. I. Brumaru, *Despre ființa românească: aspecte, întrebări*, Ed. Viitorul Românesc, București, 2001. În volumul *Apologii și Navigații* (Ed. Eikon, 2019), brașoveanul A.I. Brumaru a inclus recenzia făcută volumului : Isabela Vasiliu-Scraba, *Filozofie acroamatică la Platon*, (Slobozia, Ed. Star Tipp, 1997) inițial publicată cu titlul „În acroamatică, la Platon”, în rev. „Viața Românească”, București, Anul XCIII, nr. 4-5, aprilie-mai 1998, pp.249-250. Un preot ortodox închis la Aiud consemnase că gardienii îl diferențiau pe filozoful Mircea Vulcănescu de celălalt Vulcănescu specificând că este vorba de „criminalul” Vulcănescu (vezi Pr. Nicolae Grebenea, *Amintiri din întuneric*, 1997, citat de Fabian Seiche în vol.: *Martiri și mărturisitori români ai secolului XX. Închisorile comuniste din România*, Ed. Agaton, Făgăraș, 2010; a se vedea și Sorin Lavric, *Nevoia de martiri*, în rev. „Permanențe”, Anul XIII, nr. 10-11/2010, p.3 ; Sorin Lavric apare în lista de colaboratori ai revistei scoasă de Fundația „George Manu” din București ; vezi „Permanențe”, Anul XVI, nr. 1-2/ 2013, p.7 ; la p. 4 al aceluiași număr din ianuarie 2013 îi este publicat textul *Privilegiul suferinței* închinat de S. Lavric lui Mircea Nicolau). Desemnarea folosită de temnicierii comuniști a devenit, ca să spunem așa, „obligatorie” din 2015 prin Legea 217, supra-numită „a lui Alexandru Florian”. *Mircea Vulcănescu*, filozoful și economistul de geniu care a sporit tezaurul în aur al Băncii Naționale astfel încât „România a terminat războiul având cea mai mare rezervă de aur din cursul istoriei ei : peste **230 tone**”(apud A. Apahideanu, rudă cu Mircea Cancicov, ministru ucis în 1959 în temnița comunistă de la Râmnicul Sărat) a fost desemnat „criminal” ce a contribuit la „dezastrul țării” de sovieticii care și-a însușit rezerva de aur a Băncii Naționale a României. Înainte de Legea 217/ 2015, „criminal” apărea Vulcănescu și pe cărțile scoase de fosta Editură „Politică” (*De la Nae Ionescu la Criterion*, Ed. Humanitas, 2003 și *Bunul Dumnezeu cotidian*, Ed. Humanitas, 2004), unde se putea citi că Mircea Vulcănescu „a fost judecat și condamnat la opt ani de temniță grea”, fără a se spune nicăieri că ocupanții sovietici au regizat din umbră farse de procese, având verdictul dat dinainte (<https://www.youtube.com/watch?v=xsi5wHC44AA>). Ioan Ioanolidă își amintește cum la închisoarea comunistă din Aiud îl vedea pe Mircea Vulcănescu „adesea în biserică, atunci când biserica din Aiud nu fusese încă transformată în WC”. Tot Ioanolidă scrie că n-a murit atunci, la Jilava, că revenit în închisoarea din Aiud a continuat să întrețină o „febrilă activitate intelectuală în rândul deținuților”. De aceea gardienii „au continuat să-l pedepsească până ce l-au ucis”(Ioan Ioanolidă, *Întoarcerea la Hristos*, București, 2012, p.307). Virgil Maxim relatează una dintre pedepse în care filozoful împreună cu alți doi deținuți fuseseră trimiși dezbrăcați timp de trei zile fără mâncare la „neagra” într-un frig înlemnitor și o beznă absolută, după care au „fost bătuți cu saci de nisip (confectionați din pânză de doc, de grosimea unei băte) care distrug mai ales organele interne, în special rinichii”. Apoi vreo săptămână „apoape n-au putut vorbi din cauza slăbiciunii și a durerilor acute” (Virgil Maxim, *Imn*

pentru crucea purtată, București, 2002, vol. II, p.246). La punctul 41 al unei directive NKVD (precursorul KGB) din 1949 se preciza, după cinci ani de farse juridice cu verdictul dinainte stabilit, că „trebuie împiedicată reabilitarea celor condamnați în procese politice. Iar dacă devine inevitabilă, reabilitarea se admite doar cu condiția ca acel caz să fie considerat o eroare judecătorească ; nu va avea loc reluarea procesului, pentru ca cei care au pricinuit eroarea să nu fie deranjați” (în rev. „Meridianul românesc”, SUA, 3 martie 2001, p.3).

6. Isabela Vasiliu-Scraba, *Cum l-a minimalizat Andrei Pleșu, un fals filozof al religiilor, pe Mircea Eliade*, <https://isabelavs2.wordpress.com/mircea-eliade/isabelavs-plesueliade10/>.

7. Isabela Vasiliu-Scraba, *Un căutător de înțelepciune discret : Alexandru Paleologu* (în rev. „Contemporanul”, ian. 2006, <http://www.scribd.com/doc/190133814/IsabelaVScrabaAlexPaleologuIntelept>).

8. vezi în „Asymetria” (Paris) : Ion Varlam, *Necesitatea definirii în drept a totalitarismului*. Istoricul Varlam considera totalitarismul comunist („expresia politică a crimei organizate”) ca deosebit de celelalte dictaturi prin două trăsături mai importante : (a) „instituționalizarea discriminării” care decretează anti-fascismul drept „singura formă permisă de anti-totalitarism” și (b) „teroarea preventivă” ca metodă „de conservare a hegemoniei unui grup” și ca mijloc de distrugere...a indezirabililor”. Ion Varlam este nepotul generalului Radu Rosetti, istoric militar ucis în detenția comunistă, pe 2 iunie 1949, condamnat „la porunca personală a Anei Pauker” (cf. Ion Varlam, *Pseudo-România*, București, 2004, p. 13).

9. vezi Nestor Ignat, *Constantin Noica și biblioteca lui Mircea Eliade*, în rev. „Diplomat club”, nr. 3/1997, p. 13. Una din cele două recomandări necesare intrării în Uniunea Scriitorilor i-a fost oferită doctorului Sergiu Al-George de Alexandru Paleologu (rev. „Biblioteca Indica”, nr. 3/1998, număr special "Sergiu Al-George").

10. vezi Isabela Vasiliu-Scraba, *Filozofia lui Noica - între fantasmă și luciditate*, Slobozia, 1992 (https://www.academia.edu/25694763/Filosofia_lui_Noica). Acesta a fost primul volum critic despre gândirea lui Noica. În *Dicționarul* coordonat de Ion Ianoși între 1994 și 1997, cartea mea care a deținut întâietatea absolută nu este menționată de Sorin Lavric (n. 1967) în coada niciuneia din cele șase prezentări prin parafrază a șase volume noiciene, unde lui Lavric (vezi Isabela Vasiliu-Scraba, *C. Noica în cultura colectivistă așa cum a fost ea percepută de Sorin Lavric*, <http://isabelavs.uv.ro/Articole/NoicaPerchezitie7.htm>) îi aparține doar eroarea de a confunda publicarea amănată de cenzura ideologică decenii la rând cu decizia lui Constantin Noica de a oferi o succesiune anume ideilor sale (vezi S. Lavric în *Dicționarul operelor filozofice românești*, Humanitas, 1997). După exemplul lui G. Liiceanu, și Sorin Lavric mai împrumută idei noiciene fără citarea sursei (vezi Isabela Vasiliu-Scraba, *Mircea Eliade, Vintilă Horia și un istoric răpit prin Berlinul de est*, pe hârtie în rev. „Acolada”, Satu Mare, nr.4/101, anul X, aprilie 2016, p.14; <https://isabelavs2.wordpress.com/isabelavs-auredecei/>). Un capitol despre Noica este cuprins și în vol.: Isabela

Vasiliu-Scraba, *În labirintul răsfârângerilor. Nae Ionescu prin discipolii săi: Petre Țuțea, Emil Cioran, Constantin Noica, Mircea Eliade, Mircea Vulcănescu, Vasile Băncilă*, Ed. Star Tipp, Slobozia, 2000) nementionat niciunde de angajatul editurii Humanitas devenit doctor în filozofie cu o teză despre Noica. Despre comuniștii vizitatori ai lui Noica, a se vedea Isabela Vasiliu-Scraba, *Himericul discipolat de la Păltiniș, pretext de fină ironie din partea lui Noica*; pe hârtie în rev. „Acolada”, Satu Mare, nr.4 (67), 2013, pp.16- 17;

<https://isabelavs2.wordpress.com/constantin-noica/isabelavs-himera2scoalapaltinis10/> ; precum și Isabela Vasiliu-Scraba, *Himera „Școlii de la Păltiniș”, ironizată de Noica*; pe hârtie în rev. „Acolada”, Satu Mare, nr.2 (65), febr. 2013, p.16 și p.22). Din păcate nici după moartea lui Noica n-a apărut nimic dincolo de opera filozofului trăirist, pe seama căreia auto-declarații discipoli au vrut să pară mai valoroși decât îi înfățișau textele lor exclusiv literare. Culegerile de articole care formează opera lui Andrei Pleșu, traduse „la București și „editate în Franța /.../ nici nu se vând, nici nu sînt considerate cărți. Ele sînt trecute ca broșuri în fișierul general ținut de editorii francezi, deci nu intră în cataloagele generale ale editurilor” (cf. Radu Portocală, fost director al Institutului Cultural Român din Paris).

11. vezi volumul : Isabela Vasiliu-Scraba, *Mistica Platonică*, Slobozia, 1999, precedat de I. Vasiliu-Scraba, *Configurații noetice la Platon...*, Slobozia, 1998, de volumul I. Vasiliu-Scraba, *Atena lui Kefalos*, Slobozia, 1997 : <https://www.scribd.com/doc/177406639/IsabelaVScrabaAtenaKefalos> , de volumul Isabela Vasiliu-Scraba, *Filozofie acroamatică la Platon*, Slobozia, 1997 și de cartea I. Vasiliu-Scraba, *Despre existență, ființă și esență*, 1996).

12. vezi Isabela Vasiliu-Scraba, *O transpunere scenică a baladei Miorița în 1965*, pe hârtie în rev. „Acolada”, Satu Mare, anul VIII, nr. 5 (78), mai 2014, p.18, <https://isabelavs2.wordpress.com/articole/isabelavs-1965miorita11/>; a se vedea și vol.: Isabela Vasiliu-Scraba, *Deschiderea cerurilor într-un mit platonice și în Miorița / The Opening of the Skies in a Platonic Myth and in „Mioritza” Ballad*, Slobozia, Ed. Star Tipp, 2004, ISBN 973-8134-25-0.

13. Netolerând diversitatea de opinii și bazându-se pe o îndelungă practicare a cenzurii, foștii ideologi comuniști n-au știut cum să cenzureze mai drastic **subiectivele** păreri ale lui Cioran despre trăsăturile distinctive ale evreilor. În *Schimbarea la față a României* (1936, carte de Fond Secret și după 1990) Emil Cioran scrisese că „există momente istorice care fac din evrei în mod fatal trădători” (vezi Cioran, *Schimbarea la față a României*, Ed. Vremea, București, 1936, pp. 130-131; a se vedea și Paul Goma, *Săptămâna roșie*, 28 iunie-3 iulie 1940, ediția din 2007, precum și Radu Theodoru, *România ca o pradă*, București, Ed. Lucman, 2005). În interviul cu Bussy din 1973, Cioran spusese limpede că **nu retractează nimic din ce-a scris**, nu pentru că ar sustine la 62 de ani ideile susținute în tinerețe, ci pur și simplu pentru că „scrie, ideile contează mai puțin pentru autor” și pentru că sunt „ieșite din modă” (min.17 : 17, interviu din 1973, https://www.youtube.com/watch?v=LhR536ao_cg&t=953s). Despre

ideile ieșite din modă, scriitorii Alexandru Paleologu și Vintilă Horia nutreau convingeri similare (vezi Isabela Vasiliu-Scraba, *Mircea Eliade, Vintilă Horia și un istoric răpit prin Berlinul de est*, <https://isabelavs2.wordpress.com/mircea-eliade/isabelavs-auredecei/>). Din interviul înregistrat de Christian Bussy în 1973 ar rezulta implicit că **nu autorul Cioran** a fost cel care și-a auto-mutilat *Schimbarea la față a României* (Ed. Humanitas, 1991), acțiune (în cazul lui Cioran) lipsită de orice precedent. În plus, la vremea re-editării, el începuse deja a suferi de Alzheimer (vezi Radu Portocală, *Cioran: sfârșitul furat*, <https://isabelavs2.files.wordpress.com/2020/01/radu-portocala-cioran-sfarsitul-furat.pdf>). Într-o conferință despre *Mitul Spaniei musulmane*, universitarul francez Remy Brague precizase pe 29 mai 2018 că evreii au fost folosiți de cuceritorii arabi pentru consolidarea și păstrarea teritoriilor spaniole cucerite (vezi, <https://www.youtube.com/watch?v=Cj43XHT4VD4&t=221s>). Filmulețul despre Cioran, făcut de organizația internațională The School of Life (London, <https://www.youtube.com/watch?v=wMOM34XEi2k&t=12s>) ilustrează involuntarea deformare a gândirii cioraniene. Din auto-descrierea lui Cioran ca „sceptic bolnav de veșnicie” filmulețul de 6 minute accentuează scepticismul și înscrierea lui Cioran printre moralistii francezi, în dauna laturei religioase a operei cioraniene. Spre deosebire de această viziune deformatoare, „boala de veșnicie” a lui Cioran a fost pusă în evidență în cele trei referate ale mele pentru Colocviile internaționale „Cioran” organizate de Universitatea „L. Blaga” din Sibiu în 2011 („Cioran ca profet al adevăratei sfințenii”, <https://isabelavs2.wordpress.com/emil-cioran/cioranprophet-fr/>), în 2014 („Cioran un mistic în lumea filozofiei”, <https://isabelavs2.wordpress.com/emil-cioran/isabelavs-cioranmistic15/>) și în 2015 („Cioran și culisele Filocaliei sibiene, sau, Părintele Arsenie Boca, poeta Zorica Lațcu și poetul Nichifor Crainic în colectivul de traducere a Filocaliei românești”, <https://isabelavs2.wordpress.com/parintele-arsenie-boca/isabelavs-tradufilocalia5/>). La Colocviul din 2015 mi s-a refuzat în mod nejustificat participarea, iar la Colocviul din 2014 am fost pusă în imposibilitate să ajung din cauza declanșării în presa locală a unui atac mârălănesc (vezi Isabela Vasiliu-Scraba, „Scrisoare deschisă către A. Demars”, <https://isabelavs2.wordpress.com/emil-cioran/isabelavs-demarscolocv2015doc/>). În Wikipedia englezească, mafia care a confiscat această enciclopedie on-line a încetșat subiectul „Cioran” cu 15 trimiteri la *Anii treizeci* în subiectiva prezentare a turnătorului Orenstein/Ornea (vezi Tudor Păcuraru, *Jurnalul unui terorist. Non-ficțiune cu factografii*, București, Editura Curtea veche, 2018).

14. Raportul Tismăneanu (scos de Editura Humanitas, apreciat de Sorin Lavric prin mass-media oficială și trecut printre subiectele de bacalaureat) a fost catalogat de politologul Ion Varlam ca „nul și neavenit”. Asistând la o ședință a Secției de Filozofie a Academiei ținută în Sala Prezidiului despre filozofia interbelică, am remarcat în 1986 „linșarea” metafizicianului Nae Ionescu și a discipolilor săi evocați în exclusivitate din perspectivă politică. În secolul XXI, universitarul Sorin Lavric îl plasase pe singurul filozof român care a întemeiat o școală, *Școala trăiristă* (vezi Isabela Vasiliu-Scraba, *Nae*

Ionescu, sau credința creatoare de cultură, pe hârtie în rev. „Acolada”, Satu Mare, anul XIV, nr. 1/ 146, ian. 2020, p.12) în rândul „delincvenților ideologici”, reactualizând într-o conferință de la Chișinău din 2012 „optica proletcultistă deformatoare” intrată în vigoare odată cu Legea 658 din 24 august 1946 (vezi Marin Nițescu, *Sub zodia proletcultismului*, București, 1995, p.61). „Ieșit de sub mantaua” plagiatorului Ion Ianoși (1928-2016), Lavric mai scrie și despre foști deținuți politic din comunism uitând sistematic numărul lor cutremurător de mare (vezi dr. Florin Mătrescu *Holocaustul roșu*, Ed. Irecson, București, 2008, vol. I-III, 1430p. ; a se vedea și Isabela Vasiliu-Scraba, *Triumful parizian al lui Vintilă Horia incită oficialitățile comuniste la difuzarea de minciuni pentru discreditare*, <https://isabelavs2.wordpress.com/vintila-horia/ostracizarevintilahoria/>). Istoricul literar Marin Nițescu (1925-1989) observa cu justețe că „acolo unde scriitorul se autocenzurează reflex, înainte de a fi cenzurat de instituțiile oficiale” nu poate să existe „valoare autentică”.

15. Filozoful Alexandru Dragomir spunea în iunie 2000 că „oamenii mari”, precum Mircea Vulcănescu, Heidegger, Noica, sunt acei oameni „care nu sunt notorii de pomană” (<https://isabelavs2.wordpress.com/miscellanea/isabelavs-adnotat3-interviu-alxdragomir/>). Or, tocmai oamenii notorii de pomană, apar azi multitudini manipulate (prin mass-media oficială și prin wikipedia confiscată) ca „oameni mari”.

REPERE BIBLIOGRAFICE

- Isabela Vasiliu-Scraba, *Academicianul M. Eliade și neo-iobăgia ideologică post-decembristă*, în rev. „Acolada”, Satu Mare, nr.3 (100)/2016, p.14 ; on line <https://isabelavs2.wordpress.com/mircea-eliade/isabelavs-acadmieliade/> ; sau, <http://www.scribd.com/doc/200150811/IsabelaVasiliuScrabaAcadEliade>.
- Isabela Vasiliu-Scraba, *Metafizica lui Nae Ionescu în unica și dubla ei înfățișare*, Slobozia, Ed. Star Tipp, 2000; <https://philpapers.org/rec/VASMLN> ; a se vedea și <http://www.worldcat.org/title/metafizica-lui-nae-ionescu-in-unica-si-in-dubla-ei-infatisare/oclc/48753439>.
- Isabela Vasiliu-Scraba, „Orice mare inteligență basculează între filozofie și religie” sau *Nae Ionescu și Petre Țuțea*, pe hârtie în rev. „Tribuna”, Cluj-Napoca, nr. 296/2015, și nr. 304/2015 ; on-line în rev. „Clipa”, California, SUA, dec. 2014 <http://www.clipa.com/a12740-ORICE-MARE-INTELIGENTA-BASCULEAZA-206-NTRE-RELIGIE-SI-FILOZOFIE-Petre-Tutea.aspx> ; sau <https://isabelavs2.wordpress.com/nae-ionescu/isabelavs-tuteanae/>
- Isabela Vasiliu-Scraba, *Ceva despre Școala trăiristă inaugurată de Nae Ionescu*, în rev. „Tribuna”, Cluj-Napoca, nr. 258/2013, pp.4-5 ; on-line <http://www.agero-stuttgart.de/REVISTA-AGERO/COMENTARII/Ceva%20despre%20scoala%20trairista%20de%20IVS.htm>.
- Isabela Vasiliu-Scraba, *Moartea spirituală în receptarea din țară și visul premonitoriu al lui Eliade*, pe hârtie în rev. „Argeș”, Pitești, Anul VIII (XLIII), Nr.12 (318), dec. 2008, p. 36; <https://fr.scribd.com/doc/234897986/IsabelaVasiliuScrabaReceptareEliade> ; și în „Revista Română”, Iași, nr. 55/ 2009, pp 16- 17; <http://astra.iasi.roedu.net/pdf/nr55p16-17.pdf> .
- Isabela Vasiliu-Scraba, *În labirintul răsfrângerilor. Nae Ionescu prin discipolii săi : Țuțea, Cioran, Noica, Eliade, Mircea Vulcănescu și Vasile Băncilă*, Slobozia, 2000; <https://philpapers.org/archive/VASILR.pdf> .
- Isabela Vasiliu-Scraba, *Micșorarea lui Eliade și gonflarea lui Culianu prin felurite tertipuri*, pe hârtie în rev. „Tribuna” (Cluj-Napoca), nr. 266/2013, pp. 7-8 și nr. 267/ 2013, pp. 5-6, octombrie; sau <https://fr.scribd.com/doc/179318328/IsabelaVScrabaMicsorareEliadeGonflareCulianu> .

- Isabela Vasiliu-Scraba, *Noica despre arherul istoric întrupat de Mircea Eliade*, pe hârtie în rev. „Tribuna”, Cluj-Napoca, nr. 253/2013, pp. 4-6; sau <http://www.isabelavs.go.ro/Articole/IsabelaVS-8Noica-Tabor.htm> .
- Isabela Vasiliu-Scraba, *Noica printre oamenii mici și mari ai culturii noastre la 25 de ani de la moarte*; <http://www.totpal.ro/isabela-vasiliu-scraba-noica-printre-oamenii-mici-si-mari-ai-culturii-noastre-la-25-de-ani-de-la-moarte/> ; eseu având 1878 accesări.
- Isabela Vasiliu-Scraba, *Eliade și detractorii lui*, sau *Răfuiala oamenilor de rând cu omul superior*, pe hârtie în rev. „Acolada”, Satu Mare, nr.4, aprilie 2014, p.15; sau <https://fr.scribd.com/doc/225083365/IsabelaVasiliuScrabaEliadeDetractori> ; o variantă mai elaborată din site-ul personal, <http://www.isabelavs.go.ro/Articole/IsabelaVS-EliadeDetractori4.htm> .
- Isabela Vasiliu-Scraba, *Filozofia lui Noica – între fantasmă și luciditate*, Slobozia, 1992; <https://philpapers.org/rec/VASFCLC> .
- Isabela Vasiliu-Scraba, *Wikipedia.ro confiscată de o mafie cu interese ascunse*, pe hârtie în rev. „Vatra veche”, Anul VI, nr.2 (62), febr. 2014, pp.46-50; <http://isabelavs.go.ro/Articole/IsabelaVS-WIKIPEDIAro19.htm> ; , sau varianta intitulată *Wikipedia.ro citită printre rânduri*; <http://blogideologic.wordpress.com/2013/06/02/isabela-vasiliu-scraba-wikipedia-ro-citita-printre-randuri/> .
- Isabela Vasiliu-Scraba, *Noica în cifru „humanist”*, pe hârtie în „Acolada”, Satu Mare, anul V, nr 4 (42), aprilie 2011, p.16; <https://isabelavs2.wordpress.com/isabelavasiliuscrabanoicahumanitas5/> .
- Isabela Vasiliu-Scraba, *Himera Școlii de la Păltiniș ironizată de Noica* ; <https://isabelavs2.wordpress.com/constantin-noica/himera1scoalapaltinis9/>.
- Isabela Vasiliu-Scraba, *Mircea Eliade la 25 de ani de la moartea acestuia și la 30 de ani după moartea discipolului său, Sergiu Al-George*, pe hârtie în rev. „Acolada”, Satu Mare, nr.10, octombrie 2011, p.6, 7, și 26; online la <http://www.scribd.com/doc/167095578/Isabela-Vasiliu-Scraba-In-%C5%A3ara-lui-Mircea-Eliade-la-25-de-ani-de-la-moartea-acestui-%C5%9Fi-la-30-de-ani-dup%C4%83-moartea-discipolului-s%C4%83u-Sergiu-Al-George> ; sau http://isabelavs.go.ro/Articole/IsabelaVS-11Precizari-Wendy_despreCulianu.htm .
- Isabela Vasiliu-Scraba, *Mircea Eliade și brațul lung al inchiiziției comuniste*; <https://isabelavs2.wordpress.com/mircea-eliade/isabelavs-eliadewikipedii5/> .
- Isabela Vasiliu-Scraba, *Martirii închisorilor în viziunea lui Mircea Eliade și a Părintelui Arsenie Boca*, pe hârtie în rev. „Tribuna” (Cluj-Napoca), nr. 255/2013, pp.9-10, sau, o variantă mai scurtă, în rev. „Nord literar”, Baia Mare, nr. 2 (93), februarie 2011; http://www.nord-literar.ro/index.php?option=com_content&task=view&id=998&Itemid=46 .
- Isabela Vasiliu-Scraba, *Contextualizări. Elemente pentru o topografie a prezentului*, Slobozia, Ed. Star Tipp, 2002; http://www.worldcat.org/search?q=Isabela+vasiliu-scraba&qt=owc_search .
- Isabela Vasiliu-Scraba, *Mircea Eliade, Vintilă Horia și un istoric răpit prin Berlinul de est*, în rev. „Acolada”, Satu Mare, nr.4/101, anul X, aprilie 2016, p.14; on-line <https://isabelavs2.wordpress.com/isabelavs-auredecei/> .
- Isabela Vasiliu-Scraba, *Suspecta moarte a lui Noica*, pe hârtie în rev. „Plumb”, Bacău, Anul V, nr.34, ianuarie 2010, p.4; <http://isabelavs.go.ro/Articole/NoicaSfarsit4.htm> .
- Isabela Vasiliu-Scraba, *O carte premiată sub șocul „sperieturii cu termeni grecești”: Virgil Ciomoș, Timp și eternitate, București, 2000*, în rev. „Clipa”, SUA, dec. 2014 ; http://www.clipa.com/print_a12738-O-carte-premiata-sub-socul-sperieturii-cu-termeni-grecesti%E2%80%9D.aspx .
- Isabela Vasiliu-Scraba, *Himera discipolatului de la Păltiniș*; on-line <https://blogideologic.wordpress.com/2013/04/08/isabela-vasiliu-scraba-himera-discipolatului-de-la-paltinis/> .
- Isabela Vasiliu-Scraba, *Modelul Antim și modelul Păltiniș*, în rev. „Clipa”, SUA, Anul XXV, iunie 2015; <http://www.clipa.com/a13398-Modelul-Antim.aspx> .
- Isabela Vasiliu-Scraba, *Nae Ionescu despre superbia animi*, pe hârtie în „Acolada”, Satu Mare, anul X, nr 6 (103), iunie 2016, p. 10; <https://isabelavs2.wordpress.com/nae-ionescu/isabelavs-creatiune/> .
- Isabela Vasiliu-Scraba, *Platon la doi foști discipoli ai Profesorului Nae Ionescu: Mircea Vulcănescu și Mircea Eliade*, pe hârtie în „Acolada”, Satu Mare, anul X, nr 11 (108), noiembrie 2016, p.18; <https://isabelavs2.wordpress.com/vulceliadeplaton/> .

Key words: # filozofie românească #Mircea Vulcănescu #spiritualitate interbelică #dogmatism ideologic #șeful cenzurii comuniste #Nae Ionescu #Kant #Scoala trăiristă #Constantin Noica #Alexandru Paleologu #Ion Varlam #Emil Cioran #Platon #Septuaginta.

Autoare: Isabela Vasiliu-Scraba (vezi fisa scriitoarei Isabela Vasiliu-Scraba din Wikipedia.ro înainte de vandalizarea fișei de către administratorul MyComp care înlătură din titlurile cărților scriitoarei și informațiile privitoare la studiile ei post-universitare de limbi străine în țară și de filozofie în occident ; <https://isabelavs2.files.wordpress.com/2014/12/fisa-din-wikipedia-ro.pdf> .

Sursa: <https://isabelavs2.wordpress.com/mircea-vulcanescu/isabelavs-vulcanescudictionar/>